

Høringsnotat

FORSLAG TIL HJEMMEL TIL Å KUNNE FASTSETTE INNSKJERPET TAUSHETSPLIKT FOR REVISOR OVERFOR TREDJELANDS REVISORTILSYNSMYNDIGHETER

1. Bakgrunn

Direktiv 2006/43EF (revisjonsdirektivet) ble gjennomført i norsk rett ved lov 19. juni 2009 nr. 60. Loven bygger på et utkast utarbeidet av Kredittilsynet på oppdrag fra Finansdepartementet. I Kredittilsynets høringsnotat 1. juni 2007 ble det lagt til grunn at revisjonsdirektivet skulle gi en styrking av det internasjonale tilsynssamarbeidet på revisjonsområdet, også med tredjeland. Det ble videre lagt til grunn at det ville bli vedtatt såkalte "adequacy decisions" etter revisjonsdirektivet artikkel 47, og at inngåtte avtaler med tredjelandes myndigheter på den måten ville åpne for utveksling av revisors arbeidspapirer og andre dokumenter. I samsvar med dette utgangspunktet er det i revisorloven § 6-1 sjette ledd gitt en hjemmel for å åpne for ytterligere unntak fra taushetsplikten. På bakgrunn av gjeldende bestemmelse om taushetsplikt ble det imidlertid ikke sett behov for å gi bestemmelser som ytterligere konkretiserer revisorenes taushetsplikt i gitte tilfeller.

2. Gjeldende rett

Etter gjeldende lovgivning finnes ikke bestemmelser som gir norske

myndigheter direkte hjemmel til å stoppe tredjestaters revisor- og tilsynsmyndigheter i å gjennomføre inspeksjoner i Norge. Imidlertid vil taushetsplikten etter revisorloven § 6-1 første ledd være til hinder for at norske revisjonsselskaper gir utenlandske tilsynsmyndigheter opplysninger som er omfattet av taushetsplikten med mindre det foreligger særskilt samtykke fra den som opplysningene i hvert enkelt tilfelle gjelder. I henhold til bestemmelsens ordlyd kan det vanskelig tenkes at revisjonsselskapene i praksis vil kunne utlevere de opplysningene som forutsettes for at det skal kunne gjennomføres en inspeksjon. Det er således lagt til grunn at tredjelands tilsynsmyndigheter i praksis vil måtte gjennomføre inspeksjoner i forståelse med Kredittilsynet i henhold til det unntaket fra taushetsplikten som gjelder for norske tilsynsmyndigheter etter kredittilsynsloven § 7 første ledd som endret ved lov 19. juni 2009 nr. 60, eventuelt ved at det fastsettes unntaksforskrift i medhold av hjemmelen i revisorloven § 6-1 sjette ledd.

3. Departementets vurdering

Etter at endringsloven som gjennomfører revisjonsdirektivet i norsk rett ble vedtatt, har EU-kommisjonen gjennom kommunikasjon med medlemsstatene våren og sommeren 2009 presisert sin forståelse av medlemsstatenes forpliktelser etter revisjonsdirektivets artikkel 47, herunder blant annet kravet om at behandlingen av utleverte opplysninger hos tredjestatens tilsynsmyndigheter må skje i samsvar med forutsetningene etter kapittel IV i direktiv 95/46/EF (gjennomført i Norge ved bestemmelser i personopplysningsloven). Etter EU-kommisjonens oppfatning følger det således av revisjonsdirektivets artikkel 47 en plikt for medlemsstatene til å nekte tredjelands tilsynsmyndigheter å gjennomføre inspeksjoner på sitt territorium inntil det eventuelt skulle være foretatt en såkalt "adequacy

decision” i henhold til artikkel 47 i revisjonsdirektivet. Den direktivforståelsen som EU-kommisjonen her har gitt uttrykk for, er etter det departementet har forstått nå akseptert av de øvrige medlemsstatene. Departementet ser det på den bakgrunn som hensiktsmessig at det åpnes for mulighet til eksplisitt å regulere forholdet mellom norske revisjonsselskaper og utenlandske tilsynsmyndigheter i henhold til EU-kommisjonens direktivforståelse ved enkeltvedtak eller forskrift. I den forbindelse ser departementet det dessuten som ønskelig at det åpnes for mulighet til å fastsette ytterligere innstramminger i revisors taushetsplikt gjennom enkeltvedtak eller forskrift dersom dette på et senere tidspunkt skulle anses ønskelig av hensyn til Norges internasjonale forpliktelser.

Hjemmel for Kredittilsynets tilsyn med revisorer og revisjonsselskaper finnes i kredittilsynsloven § 1 første ledd. Likevel antas det å være mest hensiktsmessig å innta en slik bestemmelse i revisorloven siden det er revisorer som vil være subjekt for en eventuell skjerpet taushetsplikt. Revisorloven § 6-1 er hovedbestemmelsen om revisors taushetsplikt. I første ledd er det unntak dersom det foreligger samtykke fra den opplysningene gjelder. I sjette ledd har departementet en hjemmel til å gi forskrift om unntak fra taushetsplikten overfor utenlandske revisortilsynsmyndigheter. Departementet foreslår på den bakgrunn at det gis hjemmel for å nekte revisor å utlevere opplysninger dersom dette er nødvendig for å oppfylle Norges internasjonale forpliktelser i et nytt syvende ledd i revisorloven § 6-1.

4. Utkast til lovbestemmelse

Revisorloven § 6- 1 syvende ledd skal lyde:

”Departementet kan ved enkeltvedtak eller forskrift nekte revisorer eller revisjonsselskaper å utlevere informasjon om sin virksomhet eller om sine klienter til utenlandske revisortilsynsmyndigheter i den grad det er nødvendig for å oppfylle Norges internasjonale forpliktelser.”